

EVROPSKÁ
KOMISE

V Bruselu dne 30.11.2016
COM(2016) 860 final

ANNEX 1

PŘÍLOHA

Urychlení zavádění čisté energie v budovách

**SDĚLENÍ KOMISE EVROPSKÉMU PARLAMENTU, RADĚ, EVROPSKÉMU
HOSPODÁŘSKÉMU A SOCIÁLNÍMU VÝBORU, VÝBORU REGIONŮ A
EVROPSKÉ INVESTIČNÍ BANCE**

Čistá energie pro všechny Evropany

Iniciativa, kterou dnes spouští Komise, přistupuje k budovám jako k základní součásti přechodu Evropy na čistou energii.

Zaměřuje se na místa, kde žijeme a pracujeme, s cílem vyvinout komplexní, integrovaný přístup, který klade energetickou účinnost na první místo, přispívá k celosvětovému vedoucímu postavení EU v oblasti obnovitelných zdrojů energie a zajišťuje spravedlivé podmínky pro spotřebitele takovým způsobem, aby členské státy mohly dosáhnout svých cílů v oblasti energetiky a klimatu pro roky 2020 a 2030.

Výhody tohoto integrovaného přístupu jsou jasné:

- mobilizace investic na vnitrostátní, regionální i místní úrovni a stimulace růstu a tvorby pracovních míst při souběžné podpoře inovací a dovedností,
- úspory energie vedoucí k nižším provozním nákladům, zdravějšímu bydlení a pracovnímu prostředí pro občany,
- zmírnění energetické chudoby se zvláštním zaměřením na řešení energetické neúčinnosti sociálního bydlení a veřejných budov,
- postupná decentralizace evropského energetického systému díky využití udržitelné energie v budovách,
- připojení budov na propojený energetický, skladovací, digitální a dopravní systém, který přispěje k evropské strategii pro nízkoemisní mobilitu,
- posílení postavení domácností, firem a energetických společenství a
- přínos oběhovému hospodářství.

Samotný stavební průmysl zajišťuje v Evropě 18 milionů přímých pracovních míst a vytváří 9 % HDP¹.

Evropský stavební průmysl má potenciál reagovat na řadu hospodářských a společenských výzev, jako je tvorba pracovních míst a zajištění růstu, větší urbanizace, sociální síť a digitální komunikace, demografické změny a globalizované hodnotové řetězce, ekologické tlaky a zároveň i výzvy v oblasti energie a změny klimatu. Budovy mohou být jedním ze stimulů modernizace tohoto odvětví a jeho pracovních sil.

EU již zaujímá celosvětové vedoucí postavení v inovačních systémech pro budovy. Díky integraci energetické účinnosti, obnovitelným zdrojům energie, skladování a napojení na digitální a dopravní systémy prostřednictvím budov můžeme toto postavení ještě posílit a co nejlépe využít příznivého právního rámce.

Budovy dnes představují 40 % celkové spotřeby energie v Evropě. Okolo 75 % fondu budov je energeticky nevhodných. Při dnešním podílu renovace ve výši 1 % ročně by trvalo zhruba jedno století dekarbonizovat fond budov na moderní, nízkouhlíkovou míru².

Pro realizaci udržitelného energetického potenciálu budov je třeba překonat řadu **sociálních, finančních a technických překážek či správních problémů**. Zatímco například údržba a

¹ Evropská komise, Evropský stavební průmysl – globální partner, 2016.

² Posouzení dopadu ke změně směrnice o energetické náročnosti budov, SWD(2016) 414; viz také zpráva Společného výzkumného střediska „Energy Renovation: The Trump Card for the New Start for Europe“ („Renovace energetiky: Trumf pro nový začátek Evropy“), k dispozici na adrese <http://iet.jrc.ec.europa.eu/energyefficiency/publication/energy-renovation-trump-card-new-start-europe>.

modernizace budov je rutinní záležitostí, investice do udržitelné energie se často neberou v potaz, jelikož je zde nedostatek kapitálu, důvěryhodných informací, kvalifikovaných pracovníků a nelze ignorovat ani pochybnosti o možných výhodách.

Řada tvůrců projektů je také nucena překonat překážky při pokrytí nutných vstupních nákladů na projekty a nemá přístup k atraktivním a odpovídajícím finančním produktům na trhu. Toto selhání trhu je způsobeno především nedostatečným pochopením rizik, četných výhod a obchodních důvodů k investicím do udržitelné energie, zejména do energetické účinnosti, na straně financujících subjektů a investorů. Nízké investice a nedostatek řešení na klíč dále zvyšují realizační náklady a nedostatek kapacit a dovedností strukturovat financovatelné projekty drží poptávku po financích na nízké úrovni.

Úlohou politiky udržitelné energetiky je pomoci spotřebitelům snadněji realizovat takové investice a vytvořit příznivější investiční podmínky. Na základě transparentních, jasných a včasných informací o spotřebě a souvisejících nákladech by spotřebitelé měli mít možnost při renovaci svých domovů volit účinnější řešení. Při modernizaci veřejných budov, jako jsou nemocnice, školy, sociální bydlení či kanceláře, by orgány veřejné moci měly mít možnost přístupu k atraktivním finančním řešením a využít inovativních energetických služeb například ve formě smluv o energetické výkonnosti.

Mimo stanovení správného právního rámce, zejména prostřednictvím navrhované novelizace směrnice o energetické účinnosti a směrnice o energetické náročnosti budov, je třeba doplňujícími opatřeními urychlit změny v reálné ekonomice a bezodkladně řešit otázku financování.

1. Inteligentní financování pro inteligentní budovy

Renovace budov zahrnující udržitelnou energii je oblastí, kde mohou spojování projektů a veřejné záruky přinést výraznou změnu. Jako součást investičního plánu pro Evropu je Evropský fond pro strategické investice (EFSI) 2.0³ klíčem k aktivaci soukromého financování pro účely **energetické účinnosti a využití obnovitelných zdrojů energie v budovách ve větší míře**.

Již nyní hrají energetická účinnost a obnovitelné zdroje energie významnou úlohu mezi projekty EFSI. Převážná většina projektů v oblasti energetiky, jejichž financování bylo dosud schváleno (představující 22 % ze 154 miliard EUR celkových investic), se týká energetické účinnosti a energie z obnovitelných zdrojů. Na základě úspěchu EFSI navrhla Komise prodloužit jeho trvání do konce roku 2020 a stanovit požadavek, aby **minimálně 40 % projektů EFSI** v oblasti infrastruktury a inovací přispívalo k opatřením v oblasti klimatu, energie a ochrany životního prostředí v souladu s **cíli COP21**. Jedná se o velkou příležitost a konkrétní příspěvek k tomu, jak posílit veřejné a soukromé investice na podporu přechodu na nízkouhlíkové oběhové hospodářství. Podporu z Evropského fondu pro strategické investice může doplňovat podpora ve formě **grantů nebo finančních produktů** z jiných fondů EU, včetně evropských strukturálních a investičních fondů, nebo ji lze s touto podporou kombinovat.

V období 2014–2020 investují **Evropský fond pro regionální rozvoj a Fond soudržnosti** 17 miliard EUR do energetické účinnosti veřejných a obytných budov a firem se zaměřením na malé a střední podniky⁴. To je třikrát více než v předchozím období a potvrzuje to závazek a

³ Sdělení „Obnova investic v Evropě – Zhodnocení investičního plánu pro Evropu“, COM(2016) 359.

⁴ Pozn.: Z Evropského zemědělského fondu pro rozvoj venkova a Evropského námořního a rybářského fondu,

důležitost, kterou členské státy a regiony přikládají energetické účinnosti. Existuje potenciál vystoupat na mnohem vyšší částku ve formě vnitrostátního veřejného a soukromého spolufinancování a podle odhadů dosáhnout celkem asi 27 miliard EUR⁵. Jedním z cílů investičního plánu pro Evropu je přinejmenším zdvojnásobit využití finančních nástrojů v rámci evropských strukturálních a investičních fondů, aby se mobilizovaly další soukromé investice a vytvořily životaschopné trhy. Členské státy a regiony mají již v plánu investovat téměř 6,4 miliardy EUR⁶ prostřednictvím finančních nástrojů pro nízkouhlíkové cíle, především energetickou účinnost, což je více než osminásobné navýšení ve srovnání s obdobím 2007–2013⁷.

Na základě investičního plánu pro Evropu a evropských strukturálních a investičních fondů spustí Komise iniciativu k dalšímu posílení investic ze strany veřejných subjektů, poskytovatelů energetických služeb, malých a středních podniků a podniků se střední kapitalizací a domácností v oblasti energetické účinnosti a inteligentních budov. Tato nová iniciativa, realizovaná v úzké spolupráci s Evropskou investiční bankou (EIB) a členskými státy, může do roku 2020 **aktivovat dalších 10 miliard EUR** veřejných a soukromých prostředků⁸ pro energetickou účinnost a využití obnovitelných zdrojů energie. To by mělo probíhat prostřednictvím finančních zprostředkovatelů a vnitrostátních investičních platforem pro energetickou účinnost, které budou agregovat projekty, zmírňovat rizika investic do energetické účinnosti a optimalizovat využití veřejných fondů, zejména evropských strukturálních a investičních fondů v kombinaci s prostředky z Evropského fondu pro strategické investice. Takové kombinace, které jsou možné již dnes, budou dále posíleny navrhovanými změnami finančního nařízení a nařízení o společných ustanoveních⁹. Členským státům, zejména těm s větší energetickou náročností a závislostí na vnějších zdrojích energie, se doporučuje zúčastnit se této iniciativy a přispět k ní. Sdílením rizik mezi EU a vnitrostátními veřejnými a soukromými fondy se pro konečné příjemce zpřístupní atraktivnější možnosti financování. S využitím řešení EU se bude navíc pojit několik regulačních a správních výhod, například v souvislosti se státní podporou, veřejnými zakázkami, závazky spolufinancování a také výkaznictvím a předběžnými hodnoceními. Je důležité, že v kontextu hodnocení veřejných financí v rámci Paktu o stabilitě a růstu bude Komise rovněž pozitivně hodnotit příspěvky členských států k jednorázovým příspěvkům do tematických či nadnárodních investičních platforem v kontextu EFSI¹⁰.

Významná část těchto fondů bude prováděna ve městech a regionech, jelikož vzhledem ke svým rozhodovacím pravomocem o stavebních rádech a plánování rozvoje města hrají místní a regionální subjekty důležitou úlohu při podpoře budov využívajících čistou energii. Prostřednictvím iniciativ jako Pakt starostů a primátorů v oblasti klimatu a energetiky¹¹ jsou města a regiony vedeny k zavádění opatření ke snižování emisí skleníkových plynů, zvyšování odolnosti a zajišťování přístupu k čisté a cenově dostupné energii pro všechny.

které jsou také součástí ESI fondů, je navíc přiděleno 870 milionů EUR (EZFRV) a 113 milionů EUR (ENRF).

⁵ Odhad vychází z finančních tabulek operačních programů na období 2014–2020 pro obecný tematický cíl „podpora přechodu na nízkouhlíkovou ekonomiku“.

⁶ Včetně vnitrostátního spolufinancování.

⁷ První výroční shrnutí pokroku finančních zprostředkovatelů ESI fondů na období 2014–2020 bude vypracováno do konce listopadu 2016.

⁸ EIB poskytla odvětví energetické účinnosti v posledních pěti letech 10,5 miliardy EUR.

⁹ COM(2016) 605 ze dne 14. září 2016.

¹⁰ Viz prohlášení Komise k posouzení jednorázových příspěvků v rámci iniciativy EFSI pro účely uplatňování Paktu o stabilitě a růstu, Úř. věst. L 169, 1.7.2015, s. 38, a také viz sdělení „Optimální využití flexibility v rámci současných pravidel Paktu o stabilitě a růstu“, COM(2015) 12.

¹¹ http://www.paktstarostuaprimatoru.eu/index_cs.html

Pilíř I: Efektivnější využití veřejného financování

Cílem je maximalizovat využití dostupného veřejného financování prostřednictvím finančních nástrojů, které řeší zjištěná selhání trhu, a lepším cílením grantů na spotřebitele ze zranitelných skupin. Za tímto účelem se Komise zaměří na následující oblasti:

- a. Rozvoj modelů financování udržitelné energie** na základě vnitrostátních investičních platforem (s případným regionálním rozměrem) s cílem přilákat dodatečné soukromé investice do renovace budov, podle nařízení EFSI a v souladu s pravidly EU pro poskytování státní podpory.

V Evropské unii snad ještě více než v jiných rozvinutých ekonomikách hrají banky ústřední úlohu při financování investic spotřebitelů a firem. Aktivita bank na nových trzích s energií, zejména v oblasti rozsáhlých projektů na obnovitelné zdroje energie, sice roste, avšak banky málokdy považují energetickou účinnost za samostatný tržní segment. Důsledkem je nedostatek odpovídajících a dostupných komerčních finančních produktů pro investice do energetické účinnosti nebo energie z obnovitelných zdrojů v budovách¹². Komise se snaží řešit tento nedostatek, a proto připravila inovační režim financování – nástroj Soukromého financování pro energetickou účinnost (PF4EE) financovaný v rámci programu LIFE a ve správě EIB. Úspěch tohoto pilotního režimu, o němž svědčí výrazně vyšší aktivace prostředků, než se původně očekávalo, ukazuje, jaký potenciál na stimulaci investic do energetické účinnosti má sdílení rizik, technická pomoc a úvěry od EIB zúčastněným finančním institucím. Zkušenosti získané z nástroje Soukromého financování pro energetickou účinnost (PF4EE) ještě více posílí vhodné kombinace Evropského fondu pro strategické investice s jinými zdroji veřejného financování, včetně evropských strukturálních a investičních fondů, prostřednictvím investičních platforem¹³.

Na základě těchto zkušeností Komise podpoří rozvoj **flexibilních platforem financování energetické účinnosti a obnovitelných zdrojů energie** na vnitrostátní a regionální úrovni. Tyto platformy mohou nabídnout řešení úplných služeb a umožnit místním bankám, finančním zprostředkovatelům, poskytovatelům energetických služeb a dalším subjektům spojit investice a nabídnout atraktivní finanční produkty pro udržitelnou energetiku velkému počtu konečných příjemců v oblasti působnosti dané platformy¹⁴. Subjektům ochotným financovat portfolia investic do udržitelné energetiky mohou sloužit tři vzájemně se posilující prvky:

- navýšené dluhové financování EIB prostřednictvím Evropského fondu pro strategické investice s cílem zvýšit jejich finanční kapacitu (a tím posílit zaměření na udržitelnou energii v budovách v rámci Evropského fondu pro strategické investice 2.0),

¹² Zejména systémy vytápění a chlazení, solární panely na střechách a tepelná čerpadla.

¹³ V nedávno přijatém návrhu „souhrnného nařízení“ (COM(2016) 605) navrhuje Komise zjednodušená pravidla pro kombinaci ESI fondů a EFSI, která by mohla umožnit rozvoj dalších jednoduše použitelných modelů a šablon.

¹⁴ Tyto platformy také zajistí lepší viditelnost projektů financovaných v jejich rámci za účelem uplatnění příslušné právní a správní výhody, kterou poskytuje EFSI.

- mechanismus sdílení rizik pro zmírnění rizika investičních portfolií pro energeticky udržitelnou výstavbu a pro atraktivnější úvěrové podmínky pro konečné příjemce. Tento prvek by mohl být využit spolu s místně dostupnými prostředky, včetně evropských strukturálních a investičních fondů,
- technická odbornost a pomoc při zavádění úvěrových programů připravených ve spolupráci s Evropským centrem pro investiční poradenství, a to mj. prostřednictvím nástrojů, jako jsou ELENA, JASPERS a fi-compass¹⁵, a dalších zdrojů vnitrostátního či regionálního financování.

Na podporu využití tohoto modelu a dalších souvisejících nástrojů udržitelné energetiky prozkoumá Komise možnost převodu stávajících finančních prostředků EU, např. na technickou pomoc.

- b. Smlouvy o energetické výkonnosti:** úloha smluv o energetické výkonnosti pro stimulaci energetické účinnosti veřejných budov se musí posílit, jelikož nabízejí komplexní přístup k renovacím, včetně financování, realizace prací a hospodaření s energií. Za určitých podmínek mohou také přinést investice do energetické účinnosti bez navýšení veřejného dluhu, což je velmi důležité pro vlády i orgány místní a regionální samosprávy, které musí řešit rozpočtová omezení, zejména v souvislosti se sociálním bydlením, nemocnicemi nebo školami. Na podporu investic do energetické účinnosti veřejného majetku je třeba, aby pravidla pro investice ve veřejném sektoru a pravidla statistického zpracování renovace majetku byla transparentní a jasná. Eurostat přezkoumá, jak řešit dopad investic souvisejících s energetickou účinností na státní dluh a deficit. V úzké spolupráci s členskými státy Komise analyzuje, jaký dopad mají účetní pravidla pro veřejný sektor na smlouvy o energetické výkonnosti, a do konce jara 2017 podle potřeby aktualizuje pokyny pro statistické zpracování takových partnerství.
- c. Zajištění pomoci pro správce veřejných prostředků při strukturování a zavádění finančních nástrojů:** spolu s podporou poskytovanou v rámci Evropského centra pro investiční poradenství, platformy fi-compass nebo sítě orgánů energetiky a správy zorganizuje Komise řadu regionálních akcí na budování kapacity, s účastí klíčových subjektů s rozhodovací pravomocí a zúčastněných stran. První seminář se konal v listopadu tohoto roku v Rize a týkal se pobaltského regionu.
- d. Komise také připravila okamžitě dostupnou šablonu na zvýšení podílu finančních nástrojů v rámci evropských strukturálních a investičních fondů:** předpřipravený nástroj pro energetickou účinnost. Členské státy aktivně pracovaly na tvorbě finančních nástrojů pro energetickou účinnost, zejména s ohledem na cíl nasměrovat 20 % ESI fondů na investice do nízkouhlíkové ekonomiky prostřednictvím finančních nástrojů. Některé členské státy mají však v tomto ohledu zpoždění a vyšší využití předpřipravených nástrojů by jim mohlo pomoci tuto mezeru překonat.

Legislativní návrh směrnice o energetické náročnosti budov zároveň zahrnuje opatření na **navázání finančních pobídek** z veřejných prostředků na dosažené úspory energie.

¹⁵ Platforma fi-compass poskytuje poradenské služby k finančním nástrojům v rámci evropských strukturálních a investičních fondů (ESIF), určené na podporu řídicích orgánů ESIF a dalších zúčastněných stran, a nabízí praktické know-how a vzdělávání k těmto finančním nástrojům. <https://www.fi-compass.eu/>

Pilíř II: Agregace a pomoc při rozvoji projektů

Pro úspěch této iniciativy je nezbytné mít k dispozici rozsáhlý soubor financovatelných projektů pro investiční platformy a finanční nástroje. Mnoho navrhovatelů projektů z řad orgánů veřejné moci, jednotlivců a firem však nedisponuje dovednostmi a kapacitou připravit, realizovat a financovat ambiciózní projekty budov využívajících čistou energii. Komise proto:

- a. posílí stávající nástroje na podporu vývoje projektů¹⁶ na úrovni celé EU**, jako je například nástroj ELENA, ve spolupráci s Evropským centrem pro investiční poradenství. Cílem je zvětšit investiční soubor, podpořit nasazení finančních nástrojů, přiblížit se navrhovatelům projektů, zejména z východní a střední Evropy, více angažovat města a místní subjekty a stimulovat agregaci a míru přijetí slibných řešení trhem, včetně inovačních technologií, financování a organizačních strategií. Komise zvýší rozpočet EU na podporu vývoje projektů z 23 milionů EUR v roce 2015 na 38 milionů EUR ročně od roku 2017. Očekává se, že rozpočet EU na podporu vývoje projektů v období 2016–2017 povede až ke 3 miliardám EUR¹⁷ investic do energeticky udržitelné výstavby;
- b. povede členské státy k založení speciálních místních či regionálních jednotných kontaktních míst** pro tvůrce projektů, která budou pokrývat celou spotřebitelskou cestu od informací, technické pomoci, struktury a poskytování finanční podpory po sledování úspor. Tato zařízení by měla stimulovat vznik souboru projektů připravených na místní úrovni a pevných a důvěryhodných partnerství s místními subjekty (např. malými a středními podniky, finančními institucemi a agenturami pro energii), přičemž hlavním cílem je propojit zdroj financování s poptávkou. Rozvoj a šíření těchto jednotných kontaktních míst budou podporovány na úrovni celé EU sdílením osvědčených postupů v rámci programu Manag'Energy¹⁸, financováním z programu Horizont 2020¹⁹, nástroji na podporu vývoje projektů na úrovni EU či případně financováním z evropských strukturálních a investičních fondů.

Dalším stimulem pro spojování projektů malého rozsahu bude také navrhované pokračování platnosti závazků členských států dosáhnout úspor energie podle článku 7 směrnice o energetické účinnosti.

Pilíř III: Zmírnění rizik

Jak požadují finanční instituce²⁰, investoři a financující subjekty musejí lépe pochopit reálná rizika a přínosy investic do energeticky udržitelných budov, a to na základě průkazných údajů z trhu a výsledků v oblasti výkonnosti. Banky musejí stále lépe chápat základní vlastnosti, jako jsou nižší pravděpodobnost nesplácení v případě úvěrů na úspory energie nebo zvýšená

¹⁶ Nástroj ELENA a výzva týkající se podpory vývoje projektů v rámci programu Horizont 2020.

¹⁷ Na základě pákového poměru naposledy dosaženého v rámci nástrojů ELENA a PDA EASME.

¹⁸ Manag'Energy bude hlavním kontaktním místem pro budování kapacit pro více než 400 místních a regionálních agentur pro energetiku v Evropě s cílem zvýšit jejich kapacitu financovat energetickou účinnost a posílit schopnost agentur rozvíjet struktury s ohledem na komplexní, integrované, místní či regionální přístupy.

¹⁹ H2020, EE-23-2017, o inovačních režimech financování, zejména systémech založených na agregátorech projektů nebo střediscích na regionální či vnitrostátní úrovni.

²⁰ www.eefig.com

hodnota aktiv díky vyššímu energetickému výkonu, a zohledňovat tyto skutečnosti v cenách finančních produktů. Rozvoj zvláštních finančních produktů pro energeticky udržitelné budovy je také důležitým nástrojem podpory vzniku druhotného trhu (refinancování) a zvýšení účasti soukromého kapitálu. Na podporu takové přeměny trhu Komise:

- a. **spouští platformu pro zmírňování rizik v oblasti energetické účinnosti**, která bude zveřejňovat údaje o technické a finanční výkonnosti více než 5 000 evropských projektů v oblasti energetické účinnosti průmyslu a budov. Tvůrci projektů, financující subjekty a investoři mohou tuto otevřenou databázi dále doplňovat a využívat ji jako srovnávací nástroj a pro vzájemné učení;
- b. bude úzce spolupracovat s veřejnými a soukromými finančními institucemi, zástupci průmyslu a odvětvovými odborníky na tvorbě **konsenzuálního rámce pro upisování investic do energeticky udržitelných budov**. Tato iniciativa, připravená ve spolupráci se skupinou finančních institucí pro energetickou účinnost¹¹ a určená ke spuštění v roce 2017, pomůže finančním institucím zařadit klíčové energetické přínosy do své obchodní praxe při současném snížení transakčních nákladů a zvýšení důvěry investorů. Toto opatření pomůže i rozvoji trhu zelených hypoték.

Legislativní návrh směrnice o energetické náročnosti budov zahrnuje zároveň opatření, která mají investorům ze soukromého sektoru zajistit přístup k podrobnějším a lepším informacím, včetně spolehlivějších certifikátů energetické náročnosti budov, sběru skutečných údajů o spotřebě energie veřejných budov a dalšího rozvoje dlouhodobých plánů postupu renovací, jež lze zohlednit při rozhodování o investicích.

Komise také spouští **evropské středisko pro sledování fondu budov**, které bude centrálně shromažďovat všechny relevantní informace o budovách EU a energetické renovaci. Bude sloužit na podporu navrhování, zavádění, sledování a hodnocení politik a souvisejících finančních nástrojů.

2. Odvětví stavebnictví

Komise pozve zúčastněné strany z odvětví stavebnictví k jednání o výzvách a příležitostech, které investice do energeticky udržitelné výstavby představují pro toto odvětví, a o tom, jak je lze dále podpořit. Jedná se o doplněk k práci třístranného fóra na vysoké úrovni pro udržitelnou výstavbu v rámci strategie „Construction 2020“.

Na základě agendy dovedností pro Evropu²¹ začala Komise usilovat o řešení otázky dovedností. Na základě zkušeností s pilotními projekty z letošního roku spustí Komise v roce 2017 nové soubory tzv. plánů pro odvětvovou spolupráci v oblasti dovedností a jeden z nich se bude zabývat také odvětvím stavebnictví se zaměřením na dovednosti související s energetickou účinností a digitalizací. V tomto kontextu vzniknou synergie s iniciativou Komise „BUILD UP Skills“ (rozvoj dovedností), která se zaměřuje na zvyšování odborné připravenosti pracovníků ve stavebnictví v oblasti technologií pro energetickou účinnost a obnovitelné zdroje energie, jejich instalace a řízení²².

²¹ Sdělení „Nová agenda dovedností pro Evropu: Společně pracovat na posílení lidského kapitálu, zaměstnatelnosti a konkurenceschopnosti“, COM(2016) 381.

²² Iniciativa financovaná v rámci programů: Inteligentní energie – Evropa a Horizont 2020 Společenská výzva 3.

Výstavba nových nebo dovybavení existujících budov pro zlepšení jejich energetické účinnosti je příležitostí přehodnotit postupy výstavby a demolice tak, aby zohledňovaly širší aspekty účinnosti zdrojů. V rámci balíčku oběhového hospodářství Evropská komise příští rok představí rámec EU k hodnocení celkového vlivu budov na životní prostředí. Takový rámec by měl podpořit oběhové hospodářství v zástavbě a měl by sloužit jako referenční bod pro rozsáhlé realizační projekty, evropské strukturální a investiční fondy a vnitrostátní politiky a právní předpisy. Evropská komise dále zkoumá možnosti podpory iniciativ na posílení investic do nové či inovační infrastruktury recyklace odpadu z výstavby a demolice v regionech, které zaostávají za cílem určeným v rámcové směrnici o odpadech pro rok 2020, podle něhož by mělo být 70 % odpadu opětovně použito, využito a recyklováno. Takové investice by bylo možné podpořit z Evropského fondu pro strategické investice. Přípravuje se zvláštní platforma pro projekty v oblasti oběhového hospodářství. Komise také připravila protokol nakládání s odpady z výstavby a demolice, který zúčastněným stranám pomůže zpracovat odpad ekologickým způsobem a s vyšším potenciálem recyklace. S výhledem do budoucnosti připravuje Evropská komise také zásady a pravidla projektování udržitelných budov, aby vznikalo méně odpadu z výstavby a demolice a podpořila se recyklace materiálů. Všechny tyto iniciativy pomohou snížit spotřebu energie a náklady související se stavebními materiály.

Zlepšením fungování trhů se musí otevřít potenciál růstu a nových pracovních míst v odvětví stavebnictví. Výsledky kontroly účelnosti ve stavebnictví poslouží k zajištění lepší soudržnosti souvisejícího vnitřního trhu a právních předpisů o energetické účinnosti. Například požadavky vyplývající z předpisů o ekodesignu by v relevantních případech měly být zapracovány do harmonizovaných norem v rámci nařízení o stavebních výrobcích platného pro tyto produkty, aby se výrobci v souvislosti se zkušebními testy výrobků mohli orientovat vůči jednomu rámci. Jelikož je vnitřní trh se stavebními výrobky stále ještě roztržštěn, i nadále probíhají konzultace se zúčastněnými stranami²³, které mohou vést k revizi nařízení o stavebních výrobcích ještě ve funkčním období této Komise.

Evropská komise bude i nadále podporovat inovace, a to stimulací rozvoje pokročilých technologických produktů a postupů v rámci smluvního partnerství veřejného a soukromého sektoru pro *energeticky účinné budovy*. Od partnerství veřejného a soukromého sektoru se očekává, že vzniknou technologie potřebné ke zvýšení udržitelnosti a konkurenceschopnosti stavebního průmyslu Evropy²⁴.

Iniciativu by mohl podpořit inteligentní přístup k veřejným zakázkám se zaměřením na inovativní nízkouhlíková řešení prostřednictvím standardizačních iniciativ vedených průmyslem, podobných projektu SustSteel²⁵. Jakmile budou takové normy připraveny, mohou sloužit při naplňování cílů udržitelnosti v odvětví stavebnictví. Tento postup by šlo případně opakovat i u jiných stavebních výrobců; snahy tohoto odvětví by se tak zhodnotily a jeho výrobky by se daly účinněji nabízet na trhu.

Nové směrnice o veřejných zakázkách (platné od jara 2016) konsolidují a optimalizují všechny stávající nástroje pro inovace: funkční kritéria, varianty, kvalitativní hlediska v technických parametrech a kritériích pro výběr. Prostřednictvím evropských strukturálních a investičních fondů a programu Horizont 2020 přispívá EU také k zajišťování inovací. To

²³ Jak předpokládá zpráva o provádění nařízení o stavebních výrobcích (doplňt odkaz).

²⁴ http://ec.europa.eu/research/industrial_technologies/energy-efficient-buildings_en.html.

²⁵ Ocelářský průmysl připravuje evropské normy pro udržitelnost oceli (SustSteel), které by společností umožnily získat osvědčení, že jejich výrobky z oceli pro stavební průmysl splňují stanovené požadavky na hospodářskou, ekologickou a sociální udržitelnost.

vedlo k řadě převratných projektů. Zajímavým příkladem je přeshraniční projekt PAPIRUS (zahrnující Německo, Španělsko, Itálii a Norsko), jehož cílem je podpora, zavádění a ověřování inovativních řešení pro udržitelnou výstavbu prostřednictvím veřejných zakázek, se zaměřením na budovy s téměř nulovou spotřebou energie. Komise dále vydala dobrovolná kritéria pro zadávání zelených veřejných zakázek při projektování, výstavbě a správě administrativních budov, která zahrnují řadu doporučení k zakázkám na ekologickou výstavbu energeticky účinných kancelářských budov²⁶.

Digitální technologie skýtají potenciál zvýšit účinnost stavebních postupů a provozu budov, a tím přispět k našim cílovým úsporám energie. Komise proto podporuje stanovení společných zásad a pravidel pro veřejné zakázky na digitalizaci vlastností budov, včetně jejich energetické náročnosti (informační model budovy). Společně s rozvojem společného rámce pro digitální stavební deník a zvláštní opatření cílená na malé a střední podniky to velmi zjednoduší výměnu informací a podpoří rozhodování před, v průběhu i po skončení stavebních projektů, zabrání roztříštěnosti konkurenčních vnitrostátních strategií a sníží náklady pro malé a střední podniky. Podle Dohody o vládních zakázkách uzavřené v rámci Světové obchodní organizace a v kontextu bilaterálních dohod Evropská unie dále zajistí, aby veřejné zakázky byly zadávány transparentním a soutěžním způsobem, který neznevýhodňuje zboží, služby či dodavatele z EU.

²⁶ SWD(2016) 180 final, Kritéria EU pro zadávání zelených veřejných zakázek na projektování, výstavbu a správu administrativních budov.